

G CONSELLERIA
O SALUT
I DIRECCIÓ GENERAL
B SALUT PÚBLICA
/ PARTICIPACIÓ

Informe sobre els resultats de la campanya de sacrifici de bestiar porcí per al consum domèstic privat a les Illes Balears (2018-2019)

Introducció

El 27 de juny de 2009 es va publicar el Decret 34/2009, de 19 de juny, pel qual s'estableixen normes per al control sanitari d'animals de l'espècie porcina que es destinen al consum domèstic privat.

Les actuacions que s'han duit a terme per aconseguir implantar i aplicar el Decret 34/2009, de 19 de juny, han estat les següents:

- ✓ Distribució del material de presa de mostres (bosses i precintes) als ajuntaments i als veterinaris col·laboradors.
- ✓ Edició i tramesa de material divulgatiu i informatiu sobre la campanya de sacrifici de bestiar porcí per a autoconsum i les analítiques de triquina.
- ✓ Remissió d'oficis per informar els ajuntaments de les Illes Balears de l'inici de la campanya de sacrifici de bestiar porcí per al consum domèstic privat.
- ✓ Reunions amb els representants dels ajuntaments de Mallorca, el dia 10 d'octubre de 2018, per informar-los sobre el Decret 34/2009 i sobre el procediment per organitzar la campanya de sacrifici de bestiar porcí per al consum domèstic privat.
- ✓ Manteniment i actualització del Registre de Veterinaris Col·laboradors (RVC) en el control oficial de la triquina que regula el Decret 34/2009, de 19 de juny.
- ✓ Resposta a consultes telefòniques i per correu electrònic d'ajuntaments i de particulars interessats en la normativa nova.

En el Registre de Veterinaris Col·laboradors que regula el Decret 34/2009, en el qual estan representades totes les illes, hi ha inscrits actualment 11 veterinaris.

El Col·legi Oficial de Veterinaris de les Illes Balears, dins el marc d'actuació del Conveni de col·laboració signat amb la Conselleria de Salut i la FELIB, ha posat en funcionament

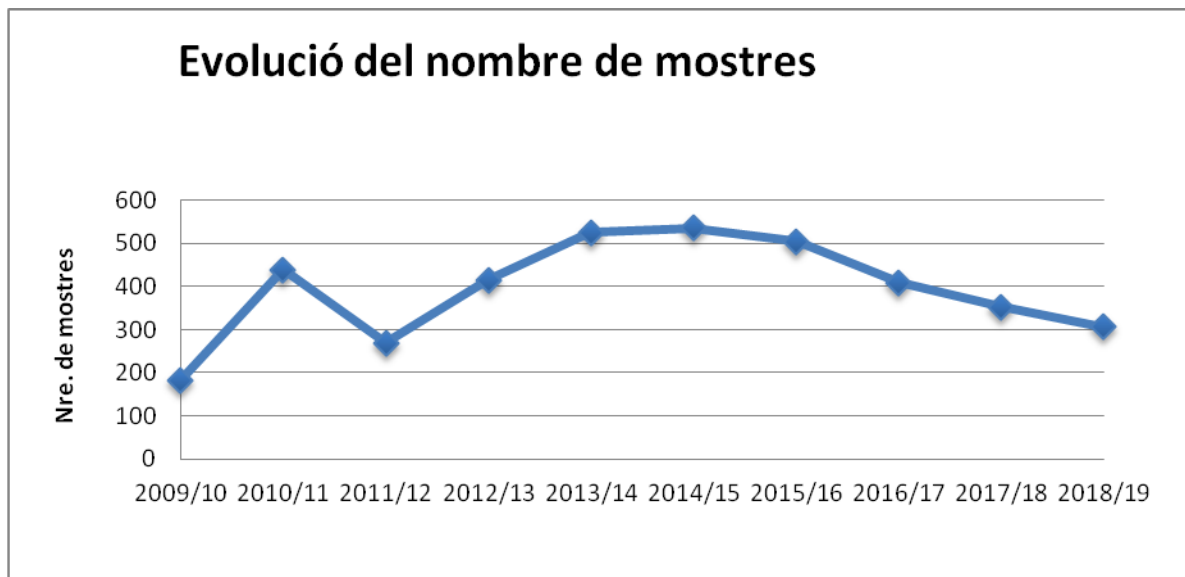
la plataforma d'introducció d'anàltiques de triquina amb la creació d'un mapa en el qual es georeferencien les mostres analitzades per municipi <www.covib.org>.

Recollida i anàlisi de mostres

Durant la campanya 2018-2019 s'han analitzat un total de 307 mostres de porcs per determinar la presència de triquina i totes han donat un resultat negatiu.

Si es comparen les dades amb els anys anteriors, es pot comprovar que hi ha 45 mostres menys que l'any passat.

Gràfica 1. Evolució del nombre de mostres

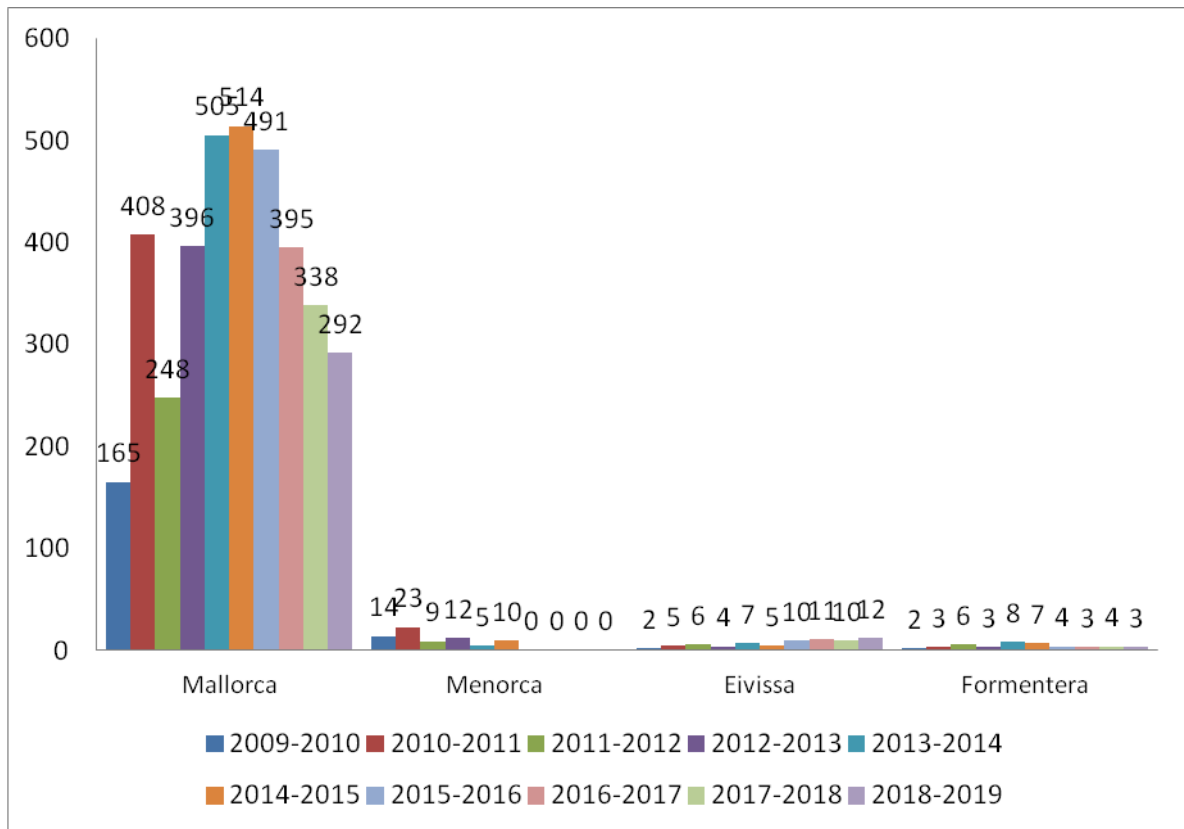

Taula 1. Distribució de les mostres per illes

	Nre. mostres 2009-2010	Nre. mostres 2010-2011	Nre. mostres 2011-2012	Nre. mostres 2012-2013	Nre. mostres 2013-2014	Nre. mostres 2014-2015	Nre. mostres 2015-2016	Nre. mostres 2016-2017	Nre. mostres 2017-2018	Nre. mostres 2018-2019
Mallorca	165	408	248	396	505	514	491	395	338	292
Menorca	14	23	9	12	5	10	0	0	0	0
Eivissa	2	3	6	4	7	5	10	11	10	12
Formentera	2	5	6	3	8	7	4	3	4	3
Totals	183	439	269	415	525	536	505	409	352	307

En la distribució per illes es pot veure que a Mallorca s'han fet 292 anàlisis i hi ha hagut 46 mostres menys que l'any anterior. Menorca continua sense analitzar cap mostra; Eivissa ha augmentat en 2 mostres, i Formentera ha disminuït en 1 mostra.

Gràfica 2. Nombre de mostres per illes

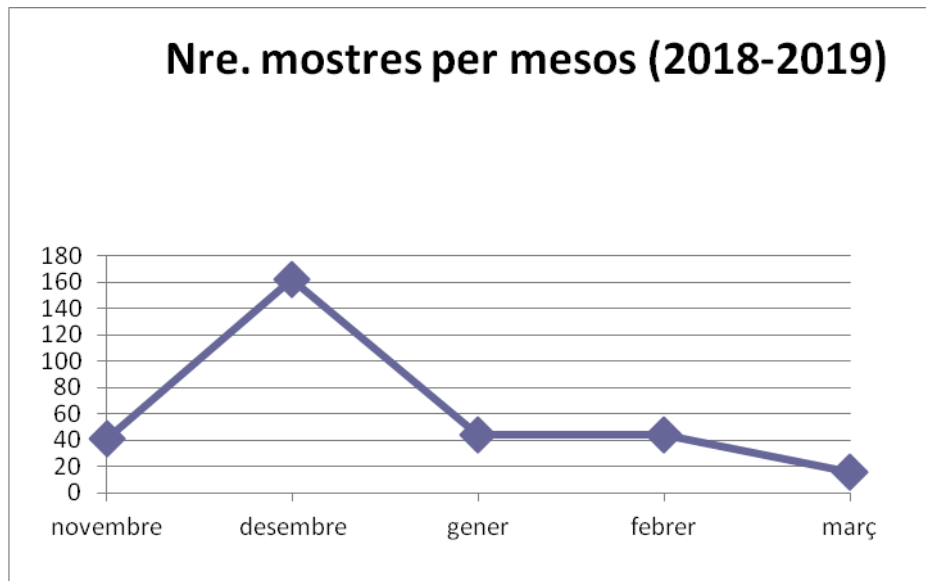

Pel que fa a la distribució de les mostres per mesos, es pot observar que el mes de desembre és quan se sacrifiquen més animals de l'espècie porcina i enguany s'ha produït un descens en el mes de novembre. En el mes de març només s'han agafat 16 mostres.

Taula 2. Nombre de mostres per mesos i campanyes

EVOLUCIÓ MOSTRES PER MESOS					
Campanya	novembre	desembre	gener	febrer	març
2011-2012	118	112	20	7	0
2012-2013	147	189	51	22	0
2013-2014	158	225	87	39	16
2014-2015	177	207	72	30	50
2015-2016	162	224	81	31	7
2016-2017	165	143	55	46	0
2017-2018	120	142	30	57	3
2018-2019	41	162	44	44	16

Gràfica 3. Nombre de mostres per mesos de la campanya 2018-2019

Distribució de les mostres per municipis

Illa de Mallorca

- ✓ En el 55 % dels municipis de Mallorca s'ha fet la presa de mostres per determinar triquina de bestiar porcí per al consum domèstic, mentre que l'any anterior el percentatge va ser d'un 60,38 %.
- ✓ El 36 % dels ajuntaments de Mallorca han comunicat a la Direcció General de Salut Pública i Participació l'inici de la campanya, mentre que l'any anterior va ser un 28,30 %.
- ✓ Hi ha 5 ajuntaments que han organitzat la campanya però no s'ha analitzat cap mostra. D'altra banda, hi ha 15 ajuntaments que no han comunicat l'inici de la campanya però, no obstant això, han analitzat mostres.
- ✓ Cal destacar que els municipis amb més mostres han estat Porreres amb 55 mostres, Santanyí amb 53 mostres, Campos amb 29, Felanitx amb 24 i Calvià amb 23.

Taula 3. Comparativa de mostres per municipis de Mallorca

Municipi	Nre. mostres 2017-2018	Nre. mostres 2018-2019	Diferència mostres	Comunicació ajuntament
Ajuntament de Porreres	57	55	-2	Sí
Ajuntament de Santanyí	66	53	-13	Sí
Ajuntament de Campos	37	29	-8	Sí

Ajuntament de Felanitx	21	24	3	Sí
Ajuntament de Calvià	25	23	-2	Sí
Ajuntament de San Joan	21	19	-2	No
Ajuntament de Santa Maria	8	12	4	No
Ajuntament de Montuïri	9	8	-1	No
Ajuntament de Bunyola	7	7	0	No
Ajuntament d'Esporles	7	7	0	No
Ajuntament de Sant Llorenç des Cardassar	12	7	-5	Sí
Ajuntament de Vilafranca	6	7	1	Sí
Ajuntament de Lloret	8	6	-2	No
Ajuntament de Marratxí	10	6	-4	Sí
Ajuntament de Palma	3	5	2	Sí
Ajuntament de Lluçmajor	5	4	-1	Sí
Ajuntament de Puigpunyent	2	4	2	No
Ajuntament d'Ariany	1	2	1	No
Ajuntament de Deià	2	2	0	No
Ajuntament de Lloseta	3	2	-1	No
Ajuntament de Muro	3	2	-1	Sí
Ajuntament d'Alcúdia	0	1	1	Sí
Ajuntament d'Algaida	4	1	-3	No
Ajuntament d'Artà	2	1	-1	No
Ajuntament de Fornalutx	2	1	-1	No
Ajuntament de Manacor	3	1	-2	No
Ajuntament de Pollença	0	1	1	No
Ajuntament de ses Salines	1	1	0	Sí
Ajuntament de Sóller	0	1	1	Sí
Ajuntament d'Alaró	2	0	-2	No
Ajuntament d'Andratx	3	0	-3	No
Ajuntament de Banyalbufar	0	0	0	No
Ajuntament de Binissalem	1	0	-1	No
Ajuntament de Búger	0	0	0	No
Ajuntament de Campanet	0	0	0	No
Ajuntament de Capdepera	1	0	-1	Sí
Ajuntament de Consell	0	0	0	No
Ajuntament de Costitx	0	0	0	No
Ajuntament d'Escorca	0	0	0	No
Ajuntament d'Estellencs	0	0	0	No
Ajuntament d'Inca	0	0	0	Sí
Ajuntament de Llubí	3	0	-3	Sí
Ajuntament de Mancor de la Vall	0	0	0	No
Ajuntament de Maria de la Salut	0	0	0	No
Ajuntament de Petra	0	0	0	No

Ajuntament de sa Pobla	0	0	0	No
Ajuntament de Santa Eugènia	0	0	0	Sí
Ajuntament de Santa Margalida	0	0	0	No
Ajuntament de Selva	0	0	0	No
Ajuntament de Sencelles	0	0	0	No
Ajuntament de Sineu	0	0	0	No
Ajuntament de Son Servera	3	0	-3	Sí
Ajuntament de Valldemossa	0	0	0	No
Totals	338	292	-46	

Illa de Menorca

Només 3 municipis —es Castell, es Mercadal i es Migjorn Gran— han fet la comunicació oficial, però enguany no s’ha analitzat cap mostra.

L’Ajuntament des Migjorn Gran ha comunicat que no organitzen la campanya.

Taula 4. Comparativa de mostres per municipis de Menorca

Municipi	Nre. mostres 2017-2018	Nre. mostres 2018-2019	Diferència mostres	Comunicació ajuntament
Ajuntament des Castell	0	0	0	Sí
Ajuntament de Ciutadella	0	0	0	No
Ajuntament de Ferreries	0	0	0	No
Ajuntament des Mercadal	0	0	0	Sí
Ajuntament des Migjorn Gran	0	0	0	Sí
Ajuntament de Maó	0	0	0	No
Ajuntament d’Alaior	0	0	0	No
Ajuntament de Sant Lluís	0	0	0	No
Total	0	0	0	

Illa d’Eivissa

Enguany s’han analitzat 12 mostres, dues més que l’any anterior. Sant Josep de sa Talaia i Sant Antoni de Portmany són els municipis que ha analitzat mostres.

Taula 5. Comparativa de mostres per municipis d’Eivissa

Municipi	Nre. mostres 2017-2018	Nre. mostres 2018-2019	Diferència mostres	Comunicació ajuntament
Ajuntament de Sant Josep de sa	6	6	0	No

Talaia				
Ajuntament de Sant Antoni de Portmany	4	6	2	No
Ajuntament de Sant Joan de Labritja	0	0	0	Sí
Ajuntament de Santa Eulària	0	0	0	No
Ajuntament d'Eivissa	0	0	0	No
Total	10	12	2	

Illa de Formentera

L'Ajuntament ha comunicat l'inici de la campanya i s'han agafat un total de 3 mostres, 1 menys que l'any anterior.

Taula 6. Comparativa de mostres per municipis de Formentera

Municipi	Nre. mostres 2017-2018	Nre. mostres 2018-2019	Diferència mostres	Comunicació ajuntament
Ajuntament de Formentera	4	3	-1	Sí

Conclusions

- Malgrat els esforços que s'han fet mitjançant reunions, formació i notes informatives sobre el canvi d'analítica, continua el descens del nombre de mostres analitzades per determinar la presència de triquina si es compara amb la campanya anterior, i sobre tot a Mallorca que ha perdut un total de 46 mostres.
- Menorca continua sense comunicar l'anàlisi de cap mostra.
- Els motius pels quals s'ha produït aquest descens del nombre de mostres depèn de diferents factors, entre els quals es poden destacar els següents:
 - No es notifiquen o analitzen la totalitat dels animals de l'espècie porcina sacrificats per al consum domèstic privat.
 - El canvi de tècnica analítica que ha suposat un augment del termini i del treball per fer les analítiques.
 - La dificultat per accedir a un veterinari perquè faci les analítiques.
 - La dificultat en el trasllat de les mostres als laboratoris i que el termini per tenir els resultats és més llarg.
 - La manca d'informació als usuaris.
 - La disminució dels costums i tradicions, atesa la regressió en el món rural.
 - La disminució del nombre de veterinaris col·laboradors, actualment 11.

- Només 2 veterinaris disposen del material per fer la tècnica analítica, la resta de veterinaris utilitzen altres laboratoris privats.
 - Aquesta temporada d'hivern la mitjana de temperatura ha estat un poc més elevada, sobretot els mesos de novembre, desembre i febrer.
4. El percentatge de municipis que organitzen i comuniquen la campanya ha estat del 36 %, superior a l'any passat que era del 31,34 %, malgrat les reunions informatives que s'han duit a terme. No obstant això, en el 48 % dels municipis de les Illes Balears s'han fet analítiques, percentatge inferior a la campanya anterior que va ser del 52,24 %.